

**Силабус навчальної дисципліни
«ОХОРОНА І РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ»**

Галузь знань: 10 Природничі науки
 Спеціальність: 101 Екологія
 Освітня програма: Екологія
 Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
 Курс: 3
 Семестр: 6

Факультет	Природничої освіти та природокористування
Кафедра	Хімії та екології
Викладач(-і)	ПІБ: Подзереї Роман Вікторович Посада: доцент кафедри хімії та екології E-mail: podzerej81@gmail.com
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4/120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (24 год.), лабораторні (36 год.), самостійна робота (60 год.)
	Заочна форма: лекції (год.), практичні (год.), самостійна робота (год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідають всі лекції і лабораторні заняття курсу. Пропуски лабораторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку упродовж двох тижнів з дня їх пропуску. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають можливість за власною ініціативою підготувати доповіді до визначених робочою програмою тем семінарських (практичних) занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою проблематикою дисципліни, поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем або питань.
Що будемо вивчати?	Системи заходів по збереженню і поліпшенню природних ландшафтів, відновленню і підвищенню родючості ґрунтів, рекультивації порушених земель і землюванню малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, висушування, зсувів, вторинного засолення і заболочення, ущільнення, забруднення промисловими відходами і хімічними речовинами та інших видів деградації, по консервації деградованих та малопродуктивних земель.
Чому це треба вивчати?	Характер і якість земель, родючість сільськогосподарських угідь визначають ефективність аграрного виробництва, можливість розв'язання продовольчої проблеми, продуктивність праці в аграрній сфері. В останні роки нераціональне ведення землеробства призводить до деградації земель, що проявляється спадом родючості ґрунтів, зниженням рівня безпеки життєдіяльності людини, ґрунтово-екологічним дискомфортом, втратою придатності для екологічно орієнтованого сільськогосподарського виробництва тощо. Тому вивчення проблем їхньої охорони та раціонального використання у наш час є досить актуальним.
Яких результатів можна досягнути?	Здатність визначати регіональні проблеми землекористування. Здатність визначати антропогенні та природні джерела деградації ґрунтів в Україні. Здатність визначати принципи державної політики у сфері охорони земель.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Уміння визначати оптимальне співвідношення земельних угідь у розрізі регіонів України. Уміння аналізувати вплив господарської діяльності на земельні ресурси та довкілля. Здатність приймати управлінські рішення у сфері охорони земель.

Зміст дисципліни	Земля – як об'єкт охорони та матеріальна основа землекористування.
	Земельні ресурси їх стан та причини деградації. Раціональне використання та проблеми забруднення земельних ресурсів. Проблема захисту ґрунтів від ерозії і її значення для людства. Забруднення ґрунтів важкими металами та пестицидами. Радіоактивне забруднення. Рекультивація земель. Менеджмент земельних ресурсів та перехід до сталого землекористування. Державний контроль за використанням та охороною земель. Правовий режим використання та охорони земельних ресурсів. Особливості правового режиму земель різних категорій.
Обов'язкові завдання	1. Освоїти методики по охороні земель та забезпеченню збереження і відтворення земельних ресурсів, екологічної цінності природних і набутих якостей земель. 2. Ознайомитись з сучасним екологічним станом земельних ресурсів України. 3. Ознайомитись з нормативно-правовою базою у сфері охорони земель. 4. Ознайомитись з державним контролем та системою заходів у сфері охорони земель.
Міждисциплінарні зв'язки	Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище, Агроекологія, Радіоекологія.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	1. Ботезат О. П. Зарубіжний досвід як крок до реалізації земельної реформи в Україні URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2016/26.pdf 2. Будзяк О.С. Екологобезпечне використання земель: теоретичні та практичні аспекти : [монографія]. Будзяк О.С. К. : Аграр Медіа Груп, 2017. 326 с. 3. Третяк А.М. Екологія землекористування: навч. посібник. К.: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 178 с. 4. Добряк Д.С. Ефективність екологобезпечного користування землями України в ринкових умовах. Економіка України, 2013. № 7. С. 83–94.
Поточний контроль	Виконання практичних завдань і модульних контрольних робіт,
Підсумковий контроль	Залік

Розробник

Роман ПОДЗЕРЕЙ